

दैनिक

लुम्बिनी

निजी क्षेत्रबाट निरन्तर प्रकाशित पहिलो राष्ट्रिय दैनिक

हामी बोलेर मात्र
होइन पुऱ्याएर छाड्छौं

तपाईंको अत्यन्तै जरूरी चिठी एवं पासलहरू
नेपाल लगायत भारत र विश्वका प्रमुख शहरहरूमा
पठाउनु परेमा हामीलाई सम्झनुहोस् ।

सुपर काउन्टेटिक
कुरियर्स सर्विस

डाफिक चोक हिमालयन
बैंकको साइड (सुर्ख लाईफ इन्सोरेन्स भण्डारको
गत) फोन :- ०७१५४२५७१

वर्ष ३७ | अंक ११८ | बुटवल | २०८२ वैशाख १२, गते शुक्रबार | नेपाल संवत् ११४५ | Friday Apr. 25, 2025

पृष्ठ ४

मूल्य रु. ६ मात्र

Lumbini

‘शिक्षकहरू तीन दिनभित्र विद्यालय फर्किनु पर्ने’

बुटवल । सर्वोच्च अदालतले आन्दोलनरत शिक्षकहरूलाई तीन दिनभित्र फर्किन आदेश दिएको छ ।

बिहीबार न्यायाधीश नहकुल सुवेदीको इजलासले अन्तरिम आदेश जारी गर्दै तीन दिनभित्र फर्किन भनेको हो ।

‘आन्दोलनरत शिक्षकहरूका जायज र संविधानसम्मत मागहरू तत्काल सम्बोधन गर्ने सम्बन्धमा विपक्षी निकायहरूले उचित र आवश्यक निर्णय गरी यो आदेश प्राप्त भएका मितिले तीन दिनभित्र आन्दोलनरत शिक्षकहरू विद्यालयमा फर्की नियमित पठनपाठन गर्ने वातावरण सुनिश्चित गर्नु ।’- आदेशमा भनिएको छ ।

अधिवक्ता श्रवणकुमार चौधरीले चैत १० गते शिक्षक आन्दोलनले विद्यार्थीको भविष्य नै अन्यौलमा परेको भन्दै रिट दायर गरेका थिए ।

उनले विद्यार्थीहरूलाई पठनपाठनको वातावरण मिलाइदिन भन्दै अन्तरिम आदेशको माग गरेका थिए । त्यसअनुसार नै आदेश जारी भएको हो । शिक्षकहरू चैत २० गतेदेखि आन्दोलनमा छन् । यसले गर्दा कक्षा १२ को परीक्षामा पनि असर परेको र एसईईको नतिजामा समेत असर परेको उनको जिकिर थियो ।

अदालतले पाँच वटा बुँदामा अन्तरिम आदेश जारी गरेको हो । पहिलो बुँदामा शिक्षकहरूलाई तीन दिनभित्र पठनपाठनमा फर्किन र देशभरका बालबालिकालाई नियमित रूपमा विद्यालयमा पठनपाठन गर्न पाउने हकबाट बञ्चित नगर्नु/ नगराउनु भनेर आदेश जारी गरेको छ ।

सुदीपको अन्त्येष्टी

बुटवल । भारत जम्मुकश्मिरको पहलगाममा आतंकवादी हमलामा परेर ज्यान गुमाएका बुटवल-११ मनकामनापथका सुदीप न्यौपानेको त्रिवेणी घाटमा अन्त्येष्टि गरिएको छ । मंगलबार दिउँसो बन्दुकधारीको गोलीबाट मारिएका सुदीपको शव भारतको नयाँदिल्लीबाट लखनउसम्म हवाईमार्गबाट र त्यहाँबाटसडक मार्ग हुँदै बिहीबार बुटवल ल्याइएको थियो ।

बिहीबार बिहान घरमा शव ल्याइपुऱ्याउनुअघि नै सुदीपको घरमा आफन्त र छिमेकीको भिडभाड थियो । सुदीप नरहेको खबरले टोलका बासिन्दा र आफन्तजन मंगलबारदेखि नै शोकमा थिए । शव घर ल्याइपुऱ्याउँदा आफन्त र छिमेकी भक्कानिएका थिए ।

२७ वर्षीय सुदीप आमा रिमाकला, बहिनी सुष्मा र ज्वाइँ युवराज काफ्लेसहित शनिबार बुटवलबाट कश्मिरको मिनी स्वीटरजल्याण्ड भनिने वैसरण उपत्यकामा घुम्न गएका थिए । त्यहाँ पुगेर घुमफिरेमा रमाइरेका बेला मंगलबार दिउँसो एक्कासी बन्दुकधारी आतंकवादीले गोली हानेर सुदीपको ज्यान लिएका थिए । सुदीपसँगै गएकी आमा रिमाकला, बहिनी र ज्वाइँ भने आक्रमणबाट जोगिएका थिए । सुदीपको शव ल्याएर आमा, बहिनी र ज्वाइँ बुटवल आएका छन् । आमाबुबाको सम्बन्धविच्छेद भएपछि सुदीप आमा र बहिनीसँग बुटवल-११मा बस्दै आएका थिए ।

त्यसअघि उनीहरूको घर बुटवल-१४ बेलभरियामा थियो । सुदीपको पुख्र्यौली घर भने पाल्पाको बगनासकाली गाउँपालिका वडा नम्बर ४ हो । शिक्षण पेशामा आबद्ध बुवा ध्रुव न्यौपाने शिक्षक आन्दोलनका क्रममा काठमाडौँमा थिए । मंगलबार घर फर्कने क्रममा उनले छोराले अप्रिय खबर थाहा पाएका थिए ।

» बाँकी ३ पेजमा

‘चुनावको चिन्ता गर्नु’

बुटवल । प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले युवाहरूलाई ढुक्क भएर मिसन २०८४ मा लाग्नु आग्रह गरेका छन् । बिहीबार एमालेले काठमाडौँमा आयोजना गरेको युथ सेलिब्रेसन कार्यक्रममा ओलीले सरकारबारे धेरै चिन्ता नलिन र मिसन ०८४ मा लाग्न आग्रह गरे । ‘सरकारको बारेमा धेरै चिन्ता गर्ने होइन, चुनावको बारेमा चिन्ता गर्नुपर्दछ,’ ओलीले भने- ‘नेकपा एमालेले जहिले पनि चुनाव हरेको हुन्छ । हामीले मिसन २०८४ भनेका छौं । म साथीहरूलाई आग्रह गर्न चाहान्छु- ढुक्कले मिसन २०८४ मा लाग्नुहोस् ।’ उनले थपे- ‘सरकार चलाउने, सरकारको नेतृत्व गर्ने जे गर्नुपर्छ यहाँ, सकेसम्म एमालेले गर्नेछ । यस कुरामा चिन्ता नगर्नुहोस् । मिसन २०८४ मा लाग्नुहोस् ।’ नेकपा एमालेले सधैं सरकार बचाउँ भन्ने नहेर्ने बताउँदै सधैं चुनाव हेर्नुपर्ने उनले बताए ।

कतिपयले सरकार ढल्छ भनेर भनिरहेको बताउँदै अहिलेको गठबन्धन स्थिरता र स्थायीत्वका लागि बनेको ओलीको भनाइ थियो ।

लुम्बिनी विश्व सम्पदा सम्मेलन सुरु

लुम्बिनी संवाददाता

बुटवल

लुम्बिनीमा ‘लुम्बिनी विश्व सम्पदा सम्मेलन २०२५’ सुरु भएको छ । बुद्ध जन्मस्थल लुम्बिनीलाई विश्व सम्पदास्थलको खतराको सूचीबाट हटाउन गरिएका कामबारे जानकारी दिने उद्देश्यले आयोजित सम्मेलनमा पुरातत्त्वविद्, सम्पदाविद्, अनुसन्धानकर्मी र स्थानीय जनप्रतिनिधि सहभागी छन् ।

दिल्लीमा गत साउनमा आयोजित युनेस्को वर्ल्ड हेरिटेज कमिटीको ४६औँ सेसनमा लुम्बिनीलाई सम्भावित खतराको सूचीबाट जोगाउन सरकारले विज्ञ, पुरातत्त्वविद् र सम्पदाविद्लाई सहभागी गराएर अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन गर्ने प्रतिबद्धता गरेअनुसार अहिले यहाँ कन्फरेन्स गरिएको हो ।

कन्फरेन्समा युनेस्को वर्ल्ड हेरिटेज कमिटीले गरेको सिफारिस अनुसार भए/गरेका कामबारे जानकारी दिइने बताइएको छ । कन्फरेन्समा लुम्बिनी प्रदेश मुख्यमन्त्री चेतनारायण आचार्यले विश्व आस्थाको केन्द्र लुम्बिनीमा धेरै सुधारका काम भएकाले युनेस्कोले खतराको सूचीमा राख्न नहुने बताए ।

‘विगतमा भएका कमी कमजोरीलाई अहिले धेरै सुधारका प्रयासले

सम्पदामैत्री काम भएको छ’, उनले भने-‘अब लुम्बिनी विश्वकै गन्तव्य बन्छ ।’ कन्फरेन्समा संघ, प्रदेश र स्थानीय तह मिलेर पुरातात्विक सम्पदा संरक्षण गर्न लागेर काम गर्ने प्रतिबद्धता गरेका छन् ।

कन्फरेन्सको पहिलो दिन संस्कृति तथा पर्यटन मन्त्रालयका सचिव बिनोदप्रकाश सिंह, युनेस्को विश्व सम्पदा केन्द्रका नेपाल फोकलपर्सन डा. रोल्यान लिन, बेलायतको डुहाम विश्वविद्यालयका प्रोफेसर पुरातत्त्वविद् डा. रबिब कनिङहम, लुम्बिनी विकास कोषका उपाध्यक्ष ल्याहारक्याल लामा, युनेस्को नेपालका नभा बस्नेत थापा, भारतीय दूतावासकी प्रतिनिधि गरिमा नुतिवाल, पुरातत्व विभागका प्रवक्ता रामबहादुर कुँवर, कपिलवस्तु नगरपालिका नगरप्रमुख सुदीप पौडेल, लुम्बिनी विकास कोष सदस्यसचिव सानु राजा शाक्य र लुम्बिनी प्रदेश सदस्य सिके गुप्तालगायतका बोलेका थिए । बुधबारबाट सुरु भएको सम्मेलनको उद्घाटन लुम्बिनी प्रदेशका मुख्यमन्त्री चेतनारायण आचार्यले गरेका छन् ।

मुख्यमन्त्री आचार्यले लुम्बिनी केवल ऐतिहासिक र पुरातात्विक स्थल नभई विश्व शान्तिको सन्देश फैलाउने पवित्र भूमि भएको बताए । उनले लुम्बिनीको संरक्षण, प्रचारप्रसार र दीगो विकासका लागि सबै तहका सरकार, सरोकारवाला र अन्तर्राष्ट्रिय समुदायबिच सहकार्य आवश्यक रहेको उल्लेख गरे ।

‘बुद्धको जन्मभूमि लुम्बिनीलाई अध्यात्म, अनुसन्धान, पर्यटन र अन्तर्राष्ट्रिय शान्तिको केन्द्र बनाउनु हाम्रो साझा जिम्मेवारी हो,’ मुख्यमन्त्री आचार्यले भने-‘लुम्बिनीलाई विश्व शान्तिको केन्द्र बनाउन सबैले हातेमालो गर्नु पर्छ ।’

लुम्बिनी विकास कोषको आयोजनामा तथा संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, पुरातत्व विभाग, युनेस्को काठमाडौँ र आइकोमोस नेपालको प्राविधिक सहयोगमा सम्मेलन आयोजना गरिएको हो ।

सन् १९९७ मा युनेस्कोको विश्व सम्पदा सूचीमा सूचीकृत लुम्बिनीमा बुद्धको जन्म इसा पूर्व ६२३ मा भएको ऐतिहासिक प्रमाण अशोक स्तम्भमा उल्लेख छ । सम्मेलनमा लुम्बिनीको पुरातात्विक महत्व, संरक्षण, अनुसन्धान र तीर्थयात्रासम्बन्धी विषयमा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय विशेषज्ञहरूले कार्यपत्र प्रस्तुत गर्ने कार्यतालिका रहेको विकास कोषका वरिष्ठ प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्ञानिन राईले बताए । दुई दिनसम्म चल्ने सम्मेलनमा विभिन्न सत्रहरूमा विभिन्न वक्तृले विचार प्रस्तुत गर्नेछन् । सम्मेलनले लुम्बिनीको संरक्षण र प्रवर्धनमा नयाँ दिशा दिने अपेक्षा गरिएको छ । सम्मेलनले निकालेको निष्कर्षलाई तीन तहका सरकारले कार्यान्वयन गर्ने र साझा योजना निर्माण गर्नुपर्नेमा उद्घाटन सत्रमा जोड दिइएको छ ।

दमकल छैन, तर दुई नयाँ स्कारपियो थपिए

लुम्बिनी संवाददाता

नवलपरासी

आगलागी नियन्त्रणका लागि अत्यावश्यक दमकल खरिद गर्ने बेला सुनवल नगरपालिकाले दुईवटा स्कार्पियो गाडी खरिद गरेपछि नगरवासीबाट चर्को आलोचना सुरु भएको छ ।

आर्थिक वर्ष सकिन करीब तीन महिना मात्र बाँकी रहेका बेला नगरपालिकाले दुईवटा नयाँ स्कार्पियो गाडी खरिद गरेको हो । विकास निर्माण तथा अन्य कार्यक्रम कार्यान्वयनलाई प्राथमिकता दिनुको सङ्गसङ्ग डेढ करोड खर्च गरेर नगरपालिकाले दुईवटा स्कार्पियो गाडी खरिद गरेपछि नगरवासी रुष्ट भएका छन् ।

आगलागी नियन्त्रणका लागि अत्यावश्यक मार्फिन दमकल खरिद गर्ने बेला जरूरी नभएको स्कार्पियो गाडी खरिद गरेपछि आलोचना सुरु भएको छ । नगरवासीले

जनप्रतिनिधिहरू विकास निर्माणमा अग्रसर हुनुभन्दा पनि सुविधाभोगी भएको आरोप लगाएका छन् । जनप्रतिनिधि र कर्मचारी चढ्न नयाँ गाडी खरिद गर्नुभन्दा विपद् र सामाजिक कार्यमा प्रयोग हुने एम्बुलेन्स, दमकलजस्ता उपकरण खरिद गर्दा पालिकावासी लाभान्वित हुने नगरवासीको भनाइ छ । दमकल नहुँदा सुनवल क्षेत्रमा विगत वर्षहरूमा पटक-पटक आगलागीबाट ठूलो क्षति भएको छ ।

नगरपालिकामा दमकल नभएर आगलागी हुँदा रामग्राम बर्दघाटसहित छिमेकी जिल्लाबाट सहयोग मान्नु पर्ने बाध्यता रहेको छ । ६१ लाखका दरले खरिद गरिएका २ थान स्कार्पियोमा एक करोड २२ लाख खर्च भएको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत शेषकान्त पौडेलले जानकारी दिए ।

» बाँकी ३ पेजमा

प्रो. मञ्जु एण्ड सन्स

फोन: ०७१-५३५३१७
८८५७०६०३६८, ८८५७०६०३८४

न्यू कुमकुम ज्वेलर्स

वि.पि. चोक, बुटवल-४, रुपन्देही

विगत १५ वर्षदेखि
तपाईंको सेवामा समर्पित

स्वदेशी तथा विदेशी डिजाइनका शुद्ध
सुन चाँदीबाट बनेका गर-गहनाको
एकमात्र विश्वासिलो पसल

**पुराना गहनाहरू संग नयाँ गहना साट्नुका साथै
खरिद विक्री गर्नुपरेमा हामीलाई सम्झनुहोस्**

सम्पादकीय

निन्दनीय आक्रमण

एक नेपालीसहित २६ जनाको ज्यान जानेगरी भारतको जम्मु-कश्मीर पहलगाममा भएको आतंकवादी आक्रमण निन्दनीय छ । निर्दोष र निशस्त्र नागरिकमाथि गोली हानी हत्या गरेर आतंककारीले जुन क्रुरता देखाएका छन्, त्यो जति निन्दा गरे पनि कमि हुन्छ । आतंककारीको यो आक्रमणले मानव सभ्यता र मूल्य मान्यतालाई चुनौती दिएको छ ।

भारतले यो आक्रमणमा पाकिस्तानको हात रहेको आरोप लगाएको छ । पाकिस्तानले भारतको आन्तरिक समस्याका कारण भएको घटना भन्दै प्रतिवाद गरेको छ । यो घटनापछि भारत–पाकिस्तानबिच बढ्दो तनावले दक्षिण एशिया अशान्त बनेको छ । नेपाल–भारत खुला सीमा भएकाले नेपालमा पनि सुरक्षा चुनौती थपिएको छ । सम्भावित जोखिमको विश्लेषण गरी आवश्यक कदम नचाल्ने हो भने नेपालले भारत–पाकिस्तान तनावको बाछ्छिटोको असर व्यहोर्नुपर्ने छ ।

मंगलबार पहलगाममा भएको घटनापछि आक्रोशित भारतले सिन्धु जल सन्धि स्थगित गर्ने निर्णय गरेको छ । सार्क भिसा छुटअन्तर्गत भारतमा रहेका पाकिस्तानी नागरिकलाई ४८ घण्टाभित्र भारत छाड्न निर्देशन दिएको छ । नयाँदिल्लीस्थित पाकिस्तानी दूतावासका रक्षा, सैन्य, नौसेना र वायुसेनाका कूटनीतिज्ञलाई अवाञ्चित व्यक्ति भन्दै ७ दिनभित्र देश छाड्न आदेश दिइसकेको छ । इस्लामावादस्थित भारतीय दूतावासमा रहेका आफ्ना रक्षा, नौसेना र वायुसेनाका सल्लाहकारलाई फिर्ता बोलाउने निर्णयसमेत लिइसकेको छ । पाकिस्तानले भारतसँगको व्यापार, हवाई उडान र सबै द्विपक्षीय सम्झौताहरू स्थगित गरेको छ । पाकिस्तानले पनि सार्क भिसा छुट योजनाअन्तर्गत भारतीय नागरिकलाई जारी गरिएका सबै भिसा निलम्बन गरेको छ । इस्लामावादमा भारतीय उच्चायोगमा कूटनीतिज्ञको संख्या घटाएर ३० पुर्‍याएको छ । भारतीय रक्षा, नौसेना र हवाई सल्लाहकारलाई ३० अप्रिलअघि पाकिस्तान छोड्न आदेश दिएको छ ।

भारतले आक्रमण गरे सार्वभौमसत्ता र क्षेत्रीय अखण्डताको रक्षका लागि सबै तयारी गरेको भन्दै सशक्त प्रतिवाद गर्ने जनाएको छ । भारतले आतंककारीविरुद्ध बदला लिने भन्दै पाकिस्तानसँग जुन खालको आक्रोश व्यक्त गरेको छ, यसले दुई मुलुकबिच संभावित युद्धको खतरा देखिन्छ । यो बेला नेपालले आन्तरिक सुरक्षा व्यवस्थापन प्रभावकारी र चुस्त बनाउन ढिलाइ गर्न हुन्न । अहिले नेपालमा पनि आन्तरिक भ्रगडा चर्किएको बेला खुला सिमाको फाइदा उठाउँदै विभिन्न समूह र अपराधिक व्यक्तिको प्रवेश हुन सक्ने जोखिम भएकोले सर्तकतापूर्वक कदम चाल्न आवश्यक छ । विगतमा खुला सीमामा निगरानी नहुँदा नेपालमा अपराधिक घुसपैठ भएको भन्दै भारतले असन्तुष्टि गरिरहेका बेला छिमेकलाई विश्वास दिलाउने गरी नेपालले सुरक्षा व्यवस्थापन प्रभावकारी बनाउनुपर्छ ।

रूस-युक्रेन र इजरायल-प्यालेस्टाइन युद्धले जुन खालको समस्या हामीले भोग्यौं, भारत–पाकिस्तानबिच यदि युद्ध भए धेरै ठूलो जोखिम र समस्या भोम्ने निश्चित भएकाले संभावित जोखिमको आँकलन गरी आन्तरिक तयारी र व्यवस्थापनमा लाग्नु राष्ट्र हितमा हुनेछ । भारत–पाकिस्तानको तनावलाई न्यूनीकरण गरी तयारी र व्यवस्थापनलाई बेवास्ता गरे परिस्थितिलाई सम्हाल्न कठिन पर्नसक्छ ।

पहलगाम घटनामा घुम्न गएका बुटवलका सुदिप न्यौपानेको ज्यान गयो । सरकारी सक्रियता र समन्वयले उनको शव र सँगै गएका परिवारजन सहजै यहाँ ल्याउन संभव भएको छ । प्रधानमन्त्री केपी ओली र परराष्ट्रमन्त्री आराजु राणाले जुन पहलकदमी लिनु भयो, त्यो प्रशंसनीय छ । भारतमा घुम्न जाने धेरै भएकाले उनीहरूको सुरक्षामा ध्यान दिनु आवश्यक छ । त्यसो त रोजगारी, अध्ययनमा भारतमा ठूलो संख्यामा छन्, उनीहरूको बारेमा पनि चासो लिनु आवश्यक छ । पाकिस्तानमा पनि अध्ययनको शिलशिलामा नेपाली भएकाले उनीहरूको सुरक्षामा सरकारको पहलकदमी हुनुपर्छ ।

नेप्से परिसूचक दुई अङ्कले बढ्यो

काठमाडौँ । अघिल्ला चार कारोबारको दिन लगातार घटेको शेयर बजार बिहीबार भने दुई दशमलव शून्य आठ अङ्क बढेको छ । नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज (नेप्से) परिसूचक दुई दशमलव शून्य आठ अङ्कले बढेर दुई हजार ६५८ दशमलव शून्य दुईको विन्दुमा कायम भएको हो ।

तीन सय आठ कम्पनीको एक करोड ९७ लाख ५४ हजार २४५ किता शेयर ७० हजार ७०३ पटक खरिदबिक्री हुँदा र सात अर्ब ८७ करोड ९३ लाख ८१ हजार २६८ दशमलव २८ को कारोबार भएको छ । कूल ८३ कम्पनीको शेयर मूल्य बढ्दा एक सय ६१ को

घटेको छ भने एउटाको स्थिर रहेको नेप्सेले जनाएको छ । लगानी समूह सबैभन्दा बढी दुई दशमलव चार प्रतिशतले बढ्दा हाइड्रोपावर शून्य दशमलव २२, व्यापार शून्य दशमलव ३९ र बैकिङ शून्य दशमलव शून्य तीन प्रतिशतले बढेका छन् ।

विकास बैंक शून्य दशमलव ७६, फाइनान्स शून्य दशमलव ८३, होटल तथा पर्यटन एक दशमलव १६, जीवन बिमा शून्य दशमलव ३२, उत्पादन शून्य दशमलव १७, माइक्रोफाइनान्स शून्य दशमलव ४६, निजीवन बिमा शून्य दशमलव २८ र अन्य समूह शून्य दशमलव १३ प्रतिशतले घटेका नेप्सेले जनाएको छ ।

२०८२ बैशाख १२, गते शुक्रबार

Friday Apr. 25, 2025

प्रधानमन्त्री सत्ता संकटमा

शिक्षक र सरकारबिच वारपारको

लडाइँ चलिारहेको छ । केही सत्ता

पक्षका नेताहरूले शिक्षकहरूको

समर्थन गरिरहँदासम्म पनि प्रम

ओलीले यसलाई बेवास्ता गर्दै

आइरहेका छन् । कतै यही शिक्षक

आन्दोलन नै प्रम ओलीको सत्ता

बहिरगमन र नयाँ सत्ता समीकरण

हुने त होइन ? नभन्दै यसैको कारण

शिक्षा मन्त्री विद्या भट्टराई मन्त्री र

सरकारबाट बाहिरीसकेकी छन् ।

यस्तै लेडे ढिपी गरिरहने हौ भने अब

बनेका शिक्षा मन्त्री मात्रै होइन स्वयं

प्रम केपी ओली नै अपदस्त हुने

निश्चित भइसकेको छ । कांग्रेस पर्व

र हेरमा छ । प्रतिपक्ष एमाओवादीले

ओलीको राजीनामा मागिसकेको छ ।

प्रम ओली बाहिर मात्रै होइन आफ्नै

दलबाट पनि आलोचित भइसकेका

छन् ।

सरकारी विद्यालयका

शिक्षक-कर्मचारीहरूद्वारा सञ्चालित

आन्दोलन तत्काल रोकिने स्थिति

देखिदैन । बैशाख ? देखि सञ्चालित

हुनपर्ने नयाँ शैक्षिक सत्र अहिलेसम्म पनि

चालु हुन सकिरहेको छैन । देशका सबै

शिक्षक-कर्मचारीहरू भन्नु दिनप्रतिदिन

राजधानीमा केन्द्रित हुँदैछन् । यस्तै विज्ञाि

शिक्षक संगठनका पदाधिकारीहरूले

प्रकाशित गरिरहेका छन् । यता सरकार

चाहिँ यी शिक्षकका मागहरूप्रति अनुदार

मात्रै होइन, अत्यन्त हेपहाव प्रवृत्तिमा देखिदै

आएको छ । यतिसम्मकै प्रधानमन्त्री

केपी ओली दिनहुँ कुनै न कुनै बचनले

आम शिक्षकहरूको मानमर्यादामाथि

खेलवाड गर्दै आइरहेका छन् । मानौं

यी शिक्षक सबै काम न काजका खाली

सरकारी तलब भत्ता खाने खन्नुवा मात्र

हुन् । विद्यार्थीहरूलाई राम्रोसँग पढाउन

लेखाउन केही नपर्ने खाली हाजिर गरेर

मात्र तलब-भत्ता असुल्ने मात्र गरेको

आरोप प्रमको यी शिक्षकप्रति छ ।

पटक-पटक प्रधानमन्त्रीले निजी

विद्यालयका शिक्षक र विद्यार्थीहरूसँग

तुलना गर्दै यी सबै सरकारी विद्यालयका

शिक्षकप्रति मानमर्दन, खिसीट्युरी, उखान

टुक्का र जोक मजाक व्यंग्य गर्दै आइरहेका

छन् । मानौं देशको शिक्षा पठनपाठनलाई

विगानै थिने शिक्षकहरू हुन् । काम न

काज अफ के को यिनीहरूलाई दलदूतो

सम्मान, मर्यादा र तलब सुविधा ?

कता कता प्रधानमन्त्रीलाई यी सबै

शिक्षक-कर्मचारीप्रति एक प्रकारको द्वेष

र घृणा भएको पाइन्छ । हुन पनि च्याउ

खएकाले पो बुझ्छ त्यसको स्वाद

महत्त्व । त्यस्तै पढे लेखेका र पढाएकाले

पो बुझ्छ- शिक्षा-ज्ञानको महत्त्व

अनि त्यसमा देखिएको दु-ख कष्ट र

समस्या । सरकार र सत्तामा बसेकाहरूलाई

भन्न सजिलो छ, शिक्षकले पढाएनन् गर्नु

विद्यार्थीले पढेनन् । पढ्न र पढाउन के गर्नु

पर्दछ ? के गर्दा राम्रो र गुणस्तर पठनपाठन

हुन सक्छ ? त्यसको लेखाजोखा गरेको

खे ? वास्तवमा हाम्रो शिक्षा नीति नै यस्तो

छ, जसले शिक्षालाई कुरूप बनाइसकेको

छ । धेरै पढेर के हुन्छ ? भन्ने भाष्य यहाँ

बढ्दो छ ।

उदाहरण यहाँ हाम्रै प्रधानमन्त्री केपी

ओलीको छ । प्रधानमन्त्री केपी ओलीले

कति पढ्नु भएको छ, धेरैलाई थाहा नै

छैन । तर यही शिक्षक आन्दोलनको

क्रममा धेरै शिक्षकले भन्दै थिए कक्षा

८ पास अर्थात् अण्डर एसएलसी । तर

धेरैले यो पत्याउँदैन । कहाँ प्रधानमन्त्री

कक्षा ८ मात्रै अचम्म । लेख्न नमिलेर

होला पियचडी डाक्टरहरूको पनि डाक्टर

केपी ओली हुनुपर्छ । भाषण बोलाई

अध्ययन अनुन्धान तर्क-वितर्क सबै

त्यस्तै छ । श्रीरामको जन्म र अयोध्यापुरी

नेपालमा नै भएको ठोक्नुा उनको छ ।

पर्सा-चितवनको कुनै एक ठाउँलाई राम

जन्मभूमि भनी त्यसको प्रचारप्रसार र

व्यवस्थापन गराउन समेतमा प्रम ओलीको

सक्रियता छ । यस्तै यस्तै कतिपय

कारणहरूले गर्दा प्रम ओलीदेखि भारतीय

शासकहरू पनि ससर्कित र आक्रमक

भएको भन्ने तर्क समेत एमाले पॉक्तिबाट

हुने गर्दछ । जे होस् क. ओलीको शैक्षिक

योग्यताको मापन अहिले त्यति गरिरहनु

पर्ने आवश्यकता छैन । धेरैलाई थाहा

भइसकेको छ ।

के.ओलीको विद्यालय शिक्षा र

शिक्षकप्रति अति बढी आक्रमक र

विस्तृष्णा किन भएको होला ? अर्को

एउटा कारण पनि छ । क.ओली

भ्रापा विद्रोहको नेता । त्यसको एउटा

उद्देश्य थियो, बुर्जुवा शिक्षाको बहिष्कार ।

कसैले त्यसको बहिष्कार नपढेर अर्थात्

विद्यालयमै नगएर गरे भने कसैले पढे

पनि ती बुर्जुवा शिक्षा डिग्री सर्टिफिकेट

च्यातेर, आगो लगाएर गरे । धेरै

जसोले विद्यालय कलेज पढ्दापढ्दै

त्यसको बहिष्कार गरेर भ्रापा विद्रोहमा

सरिक भए । प्रधानमन्त्री ओली भने त्यो

के गरेर भ्रापा विद्रोहमा सरिक भए ।

त्यो ज्ञान र बुभ्भ्त मोहनचन्द्र अधिकारी,

सीपी र राधाकृष्ण मैनालीसँग सोध्नु पर्ला

 ? जे होस् क.ओली त्यतिबेलाको बुर्जुवा

शिक्षा बहिष्कार गरेरै भ्रापा विद्रोहमा

सरिक भएका नेता नै हुन् ।

२०३५/०३६ सालपछि तत्कालीन

माले पार्टीमा केही नीतिगत परिवर्तन

देखा पर्दै थियो । २०३५/०३६ सालको

विद्यार्थी आन्दोलनको क्रमशः हामी

धुप्रै विद्यार्थीहरू गिरफ्तार भई नखु

जेल्मा बस्यौं । त्यो क्रममा भ्रापा

विद्रोहका राधाकृष्ण, केपी ओलीलगायत

दर्जनभन्दा बढी नेता कम्प्रेडहरूसँग साथ

संगत गर्ने मौका मिल्यो । त्यो क्रममा

अरु केही जेलभित्रै बसेर पनि स्कूल

कलेजको पठनपाठन र परीक्षा दिने गरेका

थिए । तर क.ओलीले भन्ने त्यसो गरेको

देखिएन । त्यो किन भन्दा बुर्जुवा शिक्षा

डिग्री र शिक्षा बहिष्कारको प्रभाव अफ्न

पनि क.ओलीमा यथावत कायम भएको

भन्ने बुझिएको थियो । कतै अफ्नसम्म

पनि क.ओलीमा त्यसको प्रभाव

रहिरहेकै त छैन ? यो विद्यालय शिक्षा

र शिक्षकप्रति अहिले प्रधानमन्त्रीले

देखाएको व्यवहारले पुष्टि त गर्दैन

 ? त्यसो चाहिँ अलि होइन कि भन्ने

फेरि निजी विद्यालयप्रतिको उहाँको

बढ्दो सहयोग रूचि र प्रशंसाले पुष्टि

गर्दैन । तर यो निजी विद्यालयप्रतिको

क.ओलीको रुची केमा निर्भर छ ?

गुणस्तर शिक्षाले कि अरु केहीले ?

प्रश्न यहाँ छ । सबैलाई थाहा छ, निजी

विद्यालयहरूले पठनपाठनका नाममा

विद्यार्थीबाट करोडौं रुपैयाँ असुल उपर

गरिरहेका छन् । त्यसको केही थोरै

प्रतिशत मात्रै पनि मन्त्री, सांसद, दल

नेता अनि सरकारी प्रशासक आदि

सबैलाई बाँडिँदैंदा पनि उनीहरूलाई

केही असर पर्दैन । वर्षौं करोडौंको

आम्दानी उनीहरूले असुली रहेका छन् ।

जहाँ काफल गेडी त्यही चरी नाची भने

जस्तै नेपालका मन्त्री, संसद, नेता अनि

प्रशासक सबै जसको सीता खाई उसैको

गीत गाई अर्थात् उनीहरूकै सहयोगी र

प्रशंसक हुनु स्वाभाविक नै छ ।

नेपालको संविधान २०७२ को

भाग २ को धारा १८ ले समानताको

हकअन्तर्गत उपधारा ३१ मा

शिक्षासम्बन्धी हकको व्यवस्था गरेको

छ । तर यहाँ शिक्षामा असमानता निजी

र सरकारी शिक्षामा विभेद छ । जसले

गर्दा आम नागरिकहरू समान शिक्षाबाट

वञ्चित भएका छन् । राज्य तहबाट नै

भएको यो शैक्षिक विभेद नहट्नेसम्म

आम नागरिक मात्रै होइन, देशका

हजारौं सरकारी विद्यालय अनि यसका

लाखौं शिक्षक कर्मचारी सबैले यसरी नै

सदा दुःख कष्ट भोगिरहनु पर्ने बाध्यता

छ । संविधानमा त 'प्रत्येक नागरिकलाई

राज्यबाट आधारभूत तहसम्मको शिक्षा

अनिवार्य र नि:शुल्क तथा माध्यमिक

तहसम्मको शिक्षा नि:शुल्क पाउने हक

हुनेछ' भनिएको छ । तर यो संविधान

जारी भएको १० वर्ष भइसक्दा पनि

शिक्षामा देखिएको यो विभेद अनि

विद्यालयका विद्यार्थी-अभिभावक,

शिक्षक-कर्मचारीप्रतिको यो सरकारी

सौतेलो व्यवहार त्यसमा पनि कम्युनिष्ट

समाजवादी भनिने सरकारको यो रवैयाले

तुनियाँलाई चर्कित पारेको छ । हाल

आन्दोलित शिक्षक-कर्मचारीहरूको पनि

अर्थात् संविधानमा उल्लेखित शिक्षा

सम्बन्धी यी धारा उपधाराप्रति चासो

राख्नु पर्ने हुन्छ । खाली आ-आफ्ना

</

ट्वाइलेट सफा काराउनुहोस्

सेफ्टी ट्याङ्की, भरिपर, शिरनाली जाम भएर
समस्या परेको छ ?

हामी तपाईंको समस्या तुरुन्त ५ मिनेटमै हल गरी दिनेछौं ।

क्षेत्र: लुम्बिनी, भैरहवा, परासी, बुटवल मर्चवार

प्रो. रामशाह शाहानी

विशाल सेनेटरी

बर्मेलीटोल, भैरहवा

मो.9847324755,9804406297

